

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egyhasábos
 pettsor egyszeri hirdetése
 15 f. Rözmények sora 40 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
 KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

**Szerkesztőség és
 kiadóhivatal ::
 Kósch Árpád
 könyvnyomdája
 Eperjes, Fő-u. 59.
 :: Telefon-szám 16. ::**

Kertészkedjünk kedvvel — eréllyel!

Mindenünnen sűrűn hozzák a lapok a hírt, hogy a városok tisztviselőkarai s mindennemű fizetéses alkalmazottai nagy arányban keresik az alkalmat, hogy bérelt földhöz jussanak s megtermeljék azon élelmicikkeket, melyek a családok napi ellátását olcsóbbá teszik és biztosítják. Nem is emelem ki Kecskemétet, mely egyelőre 35 katasztr. holdat bocsát a nem gazdálkodó intelligencia rendelkezésére s melyen kapva kapnak a családok. Inkább utalok a közelebb fekvő Kassára, melynek hivataloskodó és tanítóskodó értelmisége tömegesen fordult végre a városhoz, mely össze is hitta alakulólásra az érdeklődők fejeit és elhatározta, hogy nagyarányú kertészkedő-telepet létesít, melyet a kassai gazdasági iskola szaktanárai fognak vezetni, tanáccsal ellátni, kik is már elismerésreméltó előzekekenységgel és szíveséggel vállalkoztak e szerezpre.

De sokkal bámulatraméltóbb és megcsodálnivalóbb az a páratlanul okos erély és számítás, mellyel legfőbb ellenségünk, a központiak kiéheztetésére törő Anglia élelmezési minisztere lép fel ellenmondást nem tűrő parancsoló rendelkezéseivel, melyekkel munkába állít mindenkit, akit csak nélkülözhet valahol. A nőket elsősorban. A hét ott — kiemelése szerint — nem 6, hanem 7 munkanapból áll. Nemelégzik meg a nappali munkával. Az éjet is erre fordítatja acetilénvilágítás mellett. Összehordatja a gépek tömegtelen mennyiségét s még a nagyvárosok nagyszámú és nagyarányú óriás parkjait is felszántatja az élelmezés céljaira. Micsoda férfias és mindent felölélő vállalkozás ez! Mily kicsinyesen ballagunk mi — a jól élni szeretők és mindig panaszkodók — a mi kiseded termelő munkánkra! Ott számbavesznek minden munkaerőt, mely csak némileg is szabad, összeírják és e szervezett munkaerővel minden talpalatnyi földnek kétszeres termést kell hoznia. A vasárnapi munkát meg éppen a szószékről rendelik el.

Mindennek előbb és pedig régen, nálunk kellett volna megtörténnie. Ami pedig a konyhakertészkedést illeti, azt már az előző években nagy szorgalommal, kedvvel és energiával kellett volna önként országszerte felkarolnunk, akár saját kerttel rendelkezünk, akár bérlünk némi területet. Ez elsősorban önérték, de 80—90 percentjében hazafias parancsoló szükség, állami és létérték, amely elől ki nem térhet senki, ki átérti és átlátja a helyzet roppant súlyát s aki nem mindig a maga nyomorult életére és megélhetésére gondol, hanem átérez egy magasb célt és szükségét s vívja is a maga személyében képviselt értékével, minden erővel és önfeláldozással az élet-halálharcot, melynek sikerülnie kell, s evégett szívesen feláldozza nyugalmát, legjobb erőit, vagyonát, s ha kell, életét is. Mert nyomorult s átokterhelt az az élet, melyet elleneink — a saját győzelmük esetén — nekünk szántak. Akinek ezek tükröződnek naponkint lelke elé, akiben kiérlelt nemes gondolatok és érzelmek mozgatnak mindent, az nem tehet mást, mint hogy összes erejét, tudását s hasznavehetőségét az élet-halálharc céljaira koncentrálja, melynek egyik nagy része éppen ez a családi, önként vállalt konyhai kertészkedés is, melyet az is könnyen elsajátíthat és elvégezhet, aki azt soh'se gyakorolta életében. Még az a nagy kiválósága is van, hogy egészséges és éltető fizikai és szellemi vonatkozásában s elterei sok kicsinyes, káros, sőt megbélyegző időtöltéstől és renyhéségtől.

Hogy mit termeljen valaki?

Azt, amire legnagyobb szüksége van s amire egész éven át van szüksége: nyáron és télen. És amire leginkább vágyik, ámbár természetben nem a változatosság a fő, hanem az, hogy minél jobb és több enivalóhoz jussunk. Attól is sok függ, hogy minő magvakkal rendelkezünk. Mert élehetlenségünk miatt bizony nem nagyon válogathatunk bennük. Burgonya, bab, borsó, lencse, csemegekukorica, főző- és

sütőtök (télre is eltehető), sárgarépa, kalaráb. Ezek volnának a főbb természetmennyek, melyeknek télen-nyáron egyaránt mindenki nagy hasznát veszi és családját velük jól táplálhatja.

Alapvető és fődolog, hogy aki ily termelésbe fog, jól áttisztítsa a bérelt föld talaját és gondosan művelje meg. Ne csak úgy gondtalanul vesse a magot a földbe és bizza a többit az Ég jóvoltára, minden személyes, gondos közreműködés nélkül. Mit oly gyakran tapasztalunk. Jó munka jó és bő gyümölcsöt terem. A magatermelte eledel aztán jobban is ízlik, mint a készen vásárolt. Valódi örömök forrása a család párolgó ebédasztalán.

A föld nagyon hálás! Csak egy kis szakértelmet és kitartó munkát igényel. Valójában az ember nem is tudja eléggé méltányolni a talaj nagy fizetőképességét. De ehhez fel kell többször tudatosan sóhajtanunk: «Tanultság és szorgalom, jöjjön el a te országod!» ... **A. K.**

686/1—1917. sz. Eperjes sz. kir. város polgármestere.

ÉRTESÍTÉS.

Figyelemmel kísérve városunkban a tisztviselők s általában a szellemi munkával foglalkozók konyhakertészkedési hajlamait s eddigi ily gazdálkodásuk sikereit: **örömmel látom a termelésre vállalkozó kedvnek egyre nagyobb fokozódását.**

E minden tekintetben annyira kívánatos, gyümölcsöző gazdálkodásnak érdekében értesítem mindazokat a tisztviselőket s általában a szellemi munkával foglalkozókat, kik konyhakertészeti termelésre hajlandók s megfelelő területhez még hozzá nem jutottak, hogy a város tulajdonát képező s eddig vásártérül szolgáló táborhegyi földeken a megjelölt célokra alkalmas területet bérbevehetnek.

Bérelhető legkisebb terület húsz négyszögöl; legnagyobb pedig legfeljebb ennek az ötszöröse lehet.

Akik ily területet bérelni óhajtanak, szándékukat jelentsék be levelező-lapon Magyar József h. polgármesternél (városháza, II. emelet) március 16-ikáig.

Eperjes, 1917. március 9.

Faragó József,
 kir. tan., polgármester.

**CSEMEGÉK, CUKORKÁK
 LEGJOBB MINŐSÉGBEN**

KLEIN JENŐNÉL

BODEGA
 FŐUTCA : TELEFON
 46. SZ. : 162. SZ.

Sárosvármegyei hadiemi- és múkiállítás.

E lapok legutóbbi számaiból tudomást szerzett közönségünk arról a mozgalomról, melyet főispánunk köztisztviselői álló neje: *Bujanovics Gyuláné* ömeltósága a «Hősök emlékét megőrkítő bizottság» élén, az ő minden részletre kiterjedő szervezőképességével, tapintatos és lelkőtelező egyéniségével megindított.

A terv a hála és kegyelet jegyében született.

A cél oly fenkölt és magával ragadó, hogy annak híveket keresni, támogatást kérni talán fölösleges.

Hiszen akiben a kötelességtudás, az önfeláldozás, a hazaszeretet iránti tiszteletnek szikrája él, lehetetlen, hogy az lelkesedéssel ne csatlakozzék a mozgalomhoz, hogy ne sietne bármily csekély áldozattal járulni azoknak emléktárához, akik hazájukért a legnagyobb kincsüket adták oda!

Habár a nemes cél maga biztosítja a sikert, mégis megnyugtatósául azon keveseknek, akik az akciót korainak, időelőttinek tartják, legyen szabad néhány szót mondanunk.

Nyilvánultak ugyanis oly vélemények, melyek szerint most nem a halottakról, de az élőkéről kell elsősorban gondoskodnunk. Az álláspont helyes, ezt kétségbevonni — úgy hisszük — senki sem akarja. *Elsősorban ez a feladat!*

De nincs-e máris számos társadalmi, hatósági, törvényhozási, katonai intézményünk, mely a rokkantak, árvák, özvegyek, károsultak, hadbavonultak hozzátartozói jövőjéről van hivatva gondoskodni s mely a szenvedett károk megterítését, a feldúlt tűzhelyek újjáépítését tűzte ki feladatául.

A gondoskodás még most sem teljes, a társadalomra, az országra még nagy feladatok várnak. De e téren megtörténik mindaz, amit a helyzet megkíván és lehetővé tesz.

Amikor tehát az *élőkre* gondolunk, azok helyzetén segíteni igyekszünk, — lehetetlen, hogy a halottakról megfeledkezzünk!

Nem tudunk elhaladni tömegsírok előtt anélkül, hogy a sok megtestesült kín, szenvedés és fájdalom, mely bennük némán, szólanul pihen — szívünket meg ne markolja s egy imát vagy sóhajást ne csalna bensőnkben önkéntelenül ajkainkra!

Nos, ennek a benső érzésnek most, amíg azt a kegyelet, a hála éleszti, a feledés homályától el nem tompítva, most, mikor a hősök szellemének suhanását még szinte halljuk, érezzük, most keressünk külső kifejezést cselekvéssel, áldozatkészséggel. Ne halasszuk a külső megnyilatkozást a várva-várt békés, szebb időkre, mert a hála lángja, mint a szalmatűz, könnyen kialszik!

És ne feledjük, hogy amikor a hősöknek, az elesetteknek akarunk emléket emelni, akkor az élők, az árvák, özvegyekkel szemben is kötelességet teljesítünk, mert jelét adjuk annak, hogy elvesztett hozzátartozóik iránti kegyeletünknek zálogát akarjuk adni; lelki enyhülést, megnyugvást, vigaszt szerezni azoknak, kik a sors megmáshatlan intézkedésébe nehezen tudnak beletörődni; s egyúttal felemelő érzést, lelki erőt azoknak, kiket a végzet elkerült s kik visszafojtott lélekzettel várják a sors intézkedését!

Legyen ez a külső megnyilatkozás oly határtalan, mint amily mérhetetlen volt az a fájdalom és szenvedés, melyet a kötelességtudás és hazaszeretet váltott ki hőseinkből, hogy az emlék oly maradandó lehessen, mint amily könnyen muló volt az ő rövid életük! *Bánó Dezső.*

*

A kiállítók szives figyelmét ismételtelen felhívjuk arra a körülményre, hogy a bejelentési lapokat a bizottság e napokban küldi szét. A bizottság ezúton kéri a kiállítókat, hogy a bejelentési íveket legkésőbb április hó 10-ikéig küldjék meg Bujanovich Gyuláné ömeltóságához.

Akik esetleg kiállítani szándékoznak s bejelentési ívet nem kapnak, azok kérjék.

Örömmel közöljük e helyütt, hogy a kiállításon Szinyei Merse Pál mester is résztvesz egy eddig még ki nem állított művével.

A kiállítás tartama alatt Kosztolányi Dezső, Hatvany Lajos és Karinty Frigyes is városunkba jönnek, hogy egy irodalmi estélyt tartsanak.

SÁROS FÖLDJE 1914—1915.

A sárosi orosz betörés története, a megszállott községeket feltűntető térkép-melléklettel. :: Irta *Dvorsák Győző*. Kapható a Kósch Árpád írószere- és a Stehr-féle könyvkereskedésben 1 K. 80. vidékre 1 90 f. ért.

SZÉCHENYI-KÖR.

Zeneestély. A legutóbbi zeneestélyről írott referadánkból tévedésből kimaradt, hogy Miksa Ilonka énekét *Wohánerne Hoffmann* Olga, Flam Vilmos operaénekest pedig *Káldi Soma* zeneiskolai igazgató kísérte zongorán a náluk megszokott precizitással, diszkrécióval. Többszöri közreműködésükkel, művészi tehetségükkel szinte hála kötelezték le a Széchenyi-kört.

Hadiárvák. Rokkant katonák. Hősök emléke.

A sárosvármegyei hadiárvák alapja javára az eperjesi kir. adóhivatalba, mint Sárosvármegye gyámpénztárába 1917. márc. 6-ikáig a következő adományok folytak be:

A már nyugtázott összeg ... K. 29,166-97
Gr. Dessewffy Dénes, gr. Dessewffy Béla és gr. Dessewffy Marianne... 3,000-—

Összesen: K. 32,166-97

A fentebb felsorolt adományokat ezennel nyugtázom. Egyúttal a mélyen tisztelt adakozóknak és gyűjtőknek áldozatkészségükért és sikeres fáradozásukért — a hadiárvák nevében — hálásköszönetet mondok.

Eperjes, 1917. március 6.

DR. MÁRIÁSSY BÉLA s. k.,
Sárosvárm. árvaszékének elnöke.

Az eperjesi hadiárvák alapjára az elmúlt héten a következő adományok érkeztek:

a) a városi pénztár útján:

Chodán Jánosné 10-—	Hanzély Pál 10-—
Grósz Náthán 100-—	Ágoston Károly 10-—
Chodán Jánosné 10-—	Ringelheim R. 1-—
Mussoni Antal 30-—	Weingarten Gy. 20-—
Draskóczy Lajos 25-—	Eperjesi tanítónő-képző tanári-kara 1915. jan. 10-iki adománya 49:40
Renczés Józsefné 30-—	Ugyanaz 1915. márc. 5-iki ad. 14:32
A Vöröskereszt nagysárosi tagjai-jót konyhája 10-—	Bielek László 21:32
Goldberger és Sáfrán 20-—	Pazar Ernő 10:40
Pazar Béla 5:20	Ludmann Ottó 9:88
N. N. —:80	Hótyay Lajos 1-—
Hellinger Bernát 20-—	

Összesen .. 408:32

Régebbi gyűjtésünk .. 14210 kor. 22 fill.
A gyűjtés eredménye tehát 1917. március 10-ikén .. 14618 kor. 54 fill.

TÁRCA.

Alkonyat.

Alkonyban úszó rózsás árnyak
Suhognak át most fent a hegyeken.
Valami új, fátyolos dalokat
Zümmögve-zsongnak át a szivemen.

Hallgatva nézem, mit beszélhetnek
Ezek a kőbor, piros árnyak,
Melyeknek színe bíbor-köd csak;
Melyek habkőnyű csókra várnak.

Tűnődve nézem, de meg nem értem,
Hogy az árnyak mit is beszélnek,
Mert elhalódnak gyorsan, csendben:
Eltűnnek, vesznek, miként az élet.

Marencsin Zoltán.

Idill.

Ruhája zöld: a haja barna folt.
Egy óriási fejlő rügydarab.
Szívében szendergő nagy álmok. —
Érzése még csak néma, árva rab.

De jön a tavasz és fog muzsikálni
Kábító színben, zsongva, nagyszerűn.
A sok rügy mind virággá ittasul,
S egy húr szakad az álomhegedűn.

Marencsin Zoltán.

Hogy jártam én meg Amerikát?

Irta: Hegyaljai Kiss Géza.

Megyek, hát megyek!

Fejembe vettem s többé nem lehetett onnan kiverni. Hiábavaló volt az anyám siránkozó marasztalása, a húgom szemrehányó könnyhullatása! — mennem kell, megyek! Don Quijote eltökéltségével zengtem: megyek megalapozni a jövőmet (a cápák gyomrába? — gáncsolt közbe koronkint egy luciferi hang). Konok szándékomtól nem tudtak eltéríteni széplelkű hölgyismerőseim logikátlan, horogeros érvei sem!

Rettenetesen el voltam keseredve a hazai szerkesztők ellen. Amennyi melege volt szívemnek, azt mind verseim befűtésére fordítottam, s a vége az lett, hogy verseimmel kellett befűteni, hogy meg ne fagyjak a szerkesztői szívek fagyos érzéketlenségétől. Dideregtem méltatlanságuktól, mint az ifjú Daudet és kudarcot arattam az egész vonalon, mint az ujságírással kísérletező Dosztojevszkij. Nem, ezt nem bírhatom tovább!

Amerikából káprázató remények kecsegtettek. Sürgősen kerestek magyarországi káplánt — a hazai fogalmakat messze tulszárnyaló fizetéssel — olyan előkelő helyre, mint például Cleveland. Egyházkormányosságunk nemes leereszkedéssel ajánlotta fel az útiköltséget. Kezdtém az ajánlatban Isten ujját tisztelni, mely kitüntető mozdulattal óhajt az itthoni kezdetek nehézsé-

geiből kiragadni. Hogyne adtam volna be a kérvényemet kinevezetésem iránt! Sikerült óceánjáró lelket verni egy kollégámba is, ki szintén üres zsebekkel érezte, hogy a belföldi laptekintélyek burokban levőnek minősítik tehetségét és vétkes mulasztással késleltetik annak nyilvánosságra vitelét.

Ez tavaly tavasszal történt, mikor Kitchener váratlan, de színszerű elsőlyedése kissé ingatag bizonyítékul szolgált a tengeri utazás bizton-sága mellett. Mindegy! Szilárd elszántsággal vetettem oda a kétkedő ellenérvelőknek, hogy nekem semmi okom sincs szégyenletemben elsőlyedni, mint az említett úrnak (aki egész életében csak akkor az egyszer cselekedett helyesen). Utólag megvallom, dolgozott bennem titokban a sértett önértet bosszúvágya is. Az utóbbi évek alatt többször meg kellett állapítanom, mily nemes méltánlyással fogadja némely hangadó kör, ha a kezdő írók huszadik élet-évük közvetlen közelében valóban ifjúhoz illő szerénységgel húzódnak meg egy néma kopor-sóban. Gondoltam: az én életemnek is az lesz a legméltóbb befejezése, ha huszonkétéves koromban megírom hatyúdalmomat s aztán boruljon rám a feledés tengere (amiben nagy segítségemre lehettek volna az Atlanti-óceán akna-rejtő hullámai).

Tényleg sikerült is megírni a hatyúdalmomat. T. i. szentül megfogadtam, hogy ez az utolsó

b) az E
Bielek Lás
Oberländer
címén S
alkalmáb

Midőn
a leghálása
kérem váro
zónségét,
lehetővé t
érettünk is
hassunk.

Adomán
az EPERJES
elfogad és
Eperjes, 1

Az epe
az elmúlt h
keztek:

a)
Bornemissza
Szerafin
Tauth Viktor
Koll. f. g. III.
Ludmann P.
Fuchs E. gyű
Herzbrunn I.
R. gyűjt.
Kún Sándor
Eperjesi Vör
kereszt nag
sárosi tagja
nak jót. kony
hája
Hanzély Pál
Tauth Viktor

Régebbi gyű
A gyűjtés er
1917. márc

Midőn ez
nevében a leg
jezést, arra k
kozó, áldozat
újabb adom
azokról a rö
szenvettek, r
Eperjes, 191

Az eperj
héten a köve
A

Kapui körjeg
Szalma Mihá

versem. Több
nagyokat kop
kesztőségből
neki a falnak,
ségem szenve
prózaírásra. V
már csak azér
zással kezdte
folyóiratról, n
keszteni. Nem
járhatok, min
Ő itthon aka
pítani, de szeg
mielőtt egy s
a *Napsugár* b

Törekvés
Zemplényberm
Mokány Verc
dédelgetett te

Irodalmi k
mellett férfiúi k
határozott írá
belém, mint h
alapon). Mind
kötés boldog
szerető magya
erősödését lát

* Ez lett vol

b) az EPERJESI LAPOK útján:

Bielek László és neje	40 kor.
Oberländer Károly koszorúmegváltás címén Schroepfer Antal elhúnyta alkalmából	15 "
Összesen	55 kor.

Midőn ez adományokért az árvák nevében a leghálásabb köszönetnek adok kifejezést, arra kérem városunk nemesszívű, áldozatra kész közönségét, méltóztassék újabb adományokkal lehetővé tenni, hogy azoknak árváiról, akik érettségük is meghaltak, méltóan gondoskodhassunk.

Adományokat úgy a városi pénztár, mint az EPERJESI LAPOK szerkesztősége készséggel elfogad és e helyen nyugtázza.

Eperjes, 1917. március 10.

FARAGÓ JÓZSEF,
kir. tan., polgárm.

Az eperjesi rokkant katonák alapjára az elmúlt héten a következő adományok érkeztek:

a) a városi pénztár útján:

Bornemissza	Weingarten	
Szerafin 32-	Gyula 10-	
Tauth Viktor 30-	Kramer Henrik 8-	
Koll. fóg. III. o. 3-55	Munkásbiztosító	
Ludmann P. 10-	tisztv. és orvosi	
Fuchs E. gyűjt. 59-40	kara 26-	
Herzbrunn I. és	Ugyanaz 26-	
R. gyűjt. 20-40	Ugyanaz 25-	
Kún Sándor 30-	Tátrabank 20-	
Eperjesi Vör-	Thomka L. és neje 20-	
kereszt nagy-	Szutórisz Frigyes 1-78	
sárosi tagjai-	Raáb János 4-56	
nak jót. kony-	Schnitzer Samu 4-50	
hája 10-	N. N. 20-	
Hanzély Pál 10-	Rkapit. Klein L.	
Tauth Viktor 30-	bírsága 141-60	
Összesen 542-79		

Régebbi gyűjtésünk 1489 kor. — fill.

A gyűjtés eredménye tehát 1917. március 10-ikén .. 2031 kor. 79 fill.

Midőn ez adományokért a rokkant hősök nevében a leghálásabb köszönetnek adok kifejezést, arra kérem városunk nemesen gondolkodó, áldozatra kész közönségét, méltóztassék újabb adományokkal lehetővé tenni, hogy azokról a rokkant hősökről, akik érettségük is szenvedtek, méltóképen gondoskodhassunk.

Eperjes, 1917. március 10.

FARAGÓ JÓZSEF,
kir. tan., polgárm.

Az eperjesi hősök emlékére az elmúlt héten a következő adományok érkeztek:

A városi pénztár útján:

Kapui körjegyző 13	Leblang Samu 360
Szalma Mihály 50	Lengyel György 10

versem. Többet, ha megfeszülök sem írok. Néha nagyokat koppantam még, miután néhány szerkesztőségből kiküszöbölve, zúgó fejjel mentem neki a falnak, — de nem hallgattam el. Keserűségem szenvedélyességével vettem magam a prózaírásra. Verset nem írok többé, de most már csak azért sem engedek. Makacs elhatározással kezdtem álmodozni egy szépirodalmi folyóiratról, melyet Amerikában fogok szerkeszteni. Nem akartam elhinni, hogy én is úgy járhatok, mint boldogult Rudnyánszky Gyula. Ő itthon akart amerikai rendszerű lapot alapítani, de szegénynek örökre el kellett némulnia, mielőtt egy sugárny is napfényre került volna a *Napsugár* ból.*

Törekvéseimben nyomatékosan támogatott Zemplénnérmegye központi bölcse, írói nevén Mokány Berci bátyám és köre. Őneki szintén dédelgetett tervei voltak velem.

Irodalmi kilátásaim teljes épségben tartása mellett férfiúi karakterem érvényesítésére is voltak határozott irányításai. Nagy reményét vetette belém, mint hódítóba (máig se tudom: milyen alapon). Mindenáron egy szerencsés házasságkötés boldog igájában óhajtott viszontlátni. Fajszertő magyar lévén, nemzetünk diadalmos erősödését látta abban, ha én egy sokszoros-

* Ez lett volna a lap címe.

Nagy János 10	Lengyel Mihály 10
Ferencz András 20	Orosz Mihály 30
Klapkó István 20	Klapkó András 10
Borták János 10	Nagy Mihály 10
Lengyel Mihály 50	Nagy János 10
Vilk Mária 50	Orosz Kálmánné 150
Luter András 50	Zárka Józsefné 10
Összesen	863

Régebbi gyűjtésünk 38,171-14

Agyűjtés eredménye tehát márc. 10-én 39,034-14

Eperjes, 1917. március 10.

FARAGÓ JÓZSEF,
kir. tan., polgárm.

HIREK.

Ahrimán árnyékában.

Az óra mutatói alig hallható nessel végeztek körfutásukat az óralapon. És amikor elközlegett az éjféli, a napnak ez utolsó, legérzékenyebb állomásán találkát adtak egymásnak.

Kint hidegen rázta végig a lombtalan fákat a szél. A köveken, földgöngyölkön, házkerítésen és lámpavason végigcsilingelt a csend és betekintett minden ablakon. Csak egy helyütt égett még mélabús keservvel egy petróleum-lámpa és mellette virrasztott egy kis diák. Tanult. A mellette fekvő könyvben évezredek átöröklött és összezúzott csodáit gyűjtötte össze a történelem istenasszonya: Klió.

A diák szendergő-álmosan nézte a betűket; és miközben gondolatvilágában meg-megcsuklott a képzet és utolsó szárnyverésekkel igyekezett elúzni a fárasztó homályt, szavakat mormolt reflexszerűen, öntudatlanul: Zarathusztra... Zendaveszta... Ahuramazda és Ahrimán... igen, igen... az a véreskezű...

Ezeknél a szavaknál a betűk összefolytak, a képek elmosódtak, a perzsa oszlopok nagy templommá nőttek és megjelent díszöltözetében a dacos, acélvonalú, mindig vizsláyra kész Ahrimán, úgy, ahogy a Zendavesztában élt, az Irán-fensíkon valamikor nagyon régen...

— Ha hívtál engem, itt vagyok! — mondta komoly, szigorú arccal.

— Ki vagy te? — kérdezte rémülten a ködösfejtű álmot-álmódó.

— Én a visszavonás szelleme vagyok, ki mindig voltam és mindig leszek. Benne vagyok a térben, benne az időben; benne az életben és benne a halálban. Karanfogva járok a széppel,

milliomos-leány szívével (és összes járandóságai-
val) együtt szerzem meg a boldog férj címét és jellegét. Semmi lehetetlenséget se látott abban hogy amikor néhány negyedév elteltével új működési terem helyszíni szemlét tart, saját sokemeletes palotám tetejéről eresse makrapipája füstjét Amerika szabad ege felé... Annyival is inkább jogosítva érezte magát ily reményekre, mert feltételezte, hogy jelentős sikert fogok kivívni az amerikai vallásalapítók történetében is, amennyiben azoknak ott — igen jól megy.

Ilyen elismert tekintélyű nagyságoktól is ösztönözötve, egyre jobban bíztam vállalkozásom jogosultságában. Félhivatalosan értesültem, hogy kineveztetésem semmi nehézségekbe nem ütközik (eltekintve, — ha ugyan ettől el lehet tekinteni! — a kápláni vizsga letételétől). Szerencsecsillagom szemmel láthatólag kezdett emelkedni. Ismerős és ismeretlen embertársaim figyelme érdeklődéssel kezdett szerény személyem felé fordulni. Vármegyénk egyik jónévű ügyvédi irodája hajlandónak mutatkozott megbízásokat adni tengerentúli ügyfelekkel való ügyeinek közvetítésére. Egyik egyháztársadalmi szemle és egy kisebb revolver-lap szerkesztője egyazon percben ajánlotta fel hasábjait tudósításaim részére. Sőt egyik figyelmes vidéki szerkesztőm lelkes sorokkal harangozott be

jóval és igazgal; szabadjegyem van a mennybe és pokolba...

— Rólam tanultál, kicsi nebuló? Azt tanultad, hogy küzdök a jóval és végül diadalmaskodik a jó... és én elenyésem?... Hm, hm... olyat tanulni, ami nem igaz... De remélem, mindezt magad sem hiszed, ment ez esetben, te álmos vagabund, a létnek kis egyszeregyét sem tudod!

— Ellipszis pályán fut a föld, melynek két gyújtópontja van; és ellipszis utat jár minden létező. Ahol a jó van, oda bekopog a rossz is; ahol az élet, ott maga az enyészet is; ahol béke, ott háború is... Hol a győzelem, ott a leveretés is; hol csatakiáltásba fúl a száj, ott imát mormog a véres áldozat... Hol gazdagságról álmodoznak, ott remeteruhában jön a gyökereken táplálkozó szegénység; hol a dicsőségnek akarunk templomot építeni, ottan leomlunk a föld porába... és megszakad a farsangi ruha és vezekelni fog a meztelenség...

— És te a jónak diadaláról tanultál? Avagy nem hallottál még a lét nagy Principiumához imádkozó Dölyfről és nem tudsz szentről, ki csizmát lopott és azt a szegényeknek adta?... Látod, a jó mégsem győz le engem, csak megalkuszik; ezt tenni kénytelen...

Ahrimán otthagya a kis álombamerültet és ujjnyomát otthagya a könyvön, a betűn, az asztalon, a gondolaton, az álmon, az éjben, a vérben és minden létezőn. És bármerre ment, fogadta néma hódolat; és bárhová tért, hódolt a föld, az ég.

Marencsin Zoltán.

Nagypénteki oratorium a róm. kath.

főtemplomban. *Hemerka* Gyula, a róm. kath. főtemplom karnagya nagypénteken délután 6 órakor a főtemplomban Jos. Greg. Zangl (op. 81) «Krisztus urunk szenvedése és halála» című oratoriumát adja elő, amelynek során soprán-szólót *Moyzes* Miklósné, tenor-szólót *Berkő* Pál s bariton-szólót *Hemerka* Gyula énekel. A karban szereplők: Czabaly Manyi, Janicsek Manyi, Huszovszky Vilma, Körtvélyessy Erzi, Körtvélyessy Irén, Kőszeghy Piroska, Lavotha Évi, Lihán Zseni, Moyzes Miklósné, Nitsche Frigyesné, Pálesch Baba és Berkő Pál, Bulissa János, Hanusovszky Imre, Mittermann István, Rovó Gyula, Petz Károly. Az orgonánál *Moyzes* Miklós képezdei zenetanár ül.

«ismert munkatársuk» magas küldetésének. Számmottevő helyről felszólítást kaptam, hogy élet-történetemet és megjelent munkáim jegyzékét el ne mulasszam megküldeni a *Magyar trók élete és művei* részére. (Sietek azonban megnyugtani olvasóimat, hogy ezt a törtető lépést nem szándékszem elkövetni, míg lelkemnek jelenlegi porhüvelyében léssen lakozása.)

Eljött a nyár. Előkészületeim kánikulai lázassággal folytak. Lexikonokat böngésztem, tájékoztatásokat szereztem, klasszikusokat olvastam, próbáltam napi eseményekről háromhasábos vezetőcikket írni, kávéházi asztalka mellől elfogni a repülő szavakat s összeállítani a közhangulatot, stb. Egyszóval: igyekeztem magamból mindenre kész szerkesztőt nevelni.

Meglepő sietséggel érkezett el vizsgám napja is. Isten s jóindulatú tanárain együttes közreműködésével sikerült azon az elégségesnél egy-két fokkal többet vallanom. Most már csak hetek kérdése volt kineveztetésem. Miután ezredesi s. k. aláírással okmánnyal igazoltam, hogy diadalmos honvédségünk különösebb erőfeszítés nélkül tudja nélkülözni légius lényem szolgálatait, konventi befolyással kivihetőnek látszott útlevelem megszerzése is.

Útitervem hova-tovább a valószínűség látogatásával kezdett birni. Egyesek ugyan még mindig nem tudták másnak elképzelni hajózásom

Nagybőjti prédikációk. Március 14—18-ikán, mindenkor d. u. 5 órakor a róm. kath. nagytemplomban *Szentiványi* Károly rátóti prépost, a kiváló egyházi szónok nagybőjti prédikációkat fog tartani.

Húsvétvasárnapján: Josef Gruber (op. 30) miséjét adják elő *Hemerka* Gyula egyházi karnagy vezetésével. Offertoriumra: Josef Grubertől «Terra tremuit». Az orgonánál *Moyses* Miklós képezdei zenetanár ül.

Kitüntetés. A király *Rupprecht* Károlyt, a 15-ik ágyús-ezred alezredesét az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért a vitézségi érem szalagján viselhető a kardokkal díszített III. oszt. katonai érdemkereszttel tüntette ki.

Hősi halál. *Szlavkovszky* Károly, a 6 ik hegyi tüzérezred első ütegének tartalékos hadnagya Dél-tirolban február 24-ikén szívbénulás következtében meghalt. A megboldogult 1915. év júniusa óta szakadatlanul az olasz harctéren volt. Doberdó kősziklái között épp úgy megállotta a helyét, mint Karinthia hómezőin és Dél-tirol havasain. Kitűnő katona, érző szívű bajtárs volt. Törékeny szervezetét a hegyi háború fáradalmi viselték meg. Temetése február 26-ikán teljes katonai pompával ment végbe. A villa lagarinai sírkertben alussza örök álmát.

Ifj. *Roskoványi* József, a 67-ik számú gyalogezred hadnagya, e hó 3-ikán az orosz harctéren hősi halált halt. Egy orosz gránát vágott be a fedezékbe, melyben ifj. Roskoványi József hadnagy szolgálásával együtt tartózkodott. Az ifjú hős halála nagy részvétet váltott ki egész társadalmunkban, mely fájó szívvel keresi fel részvételével a szülőket, akik már második fiukat siratják e háborúban.

Március 15-ike. Meghívó. Az eperjesi evang. ősi Kollégium ifjúsága 1848. március 15-ikén, esütörtökön d. e. 11 órakor a Kollégium dísztermében hazafias ünnepélyt rendez, melyre városunk hazafias közönségét honfűi tisztelettel ezúton hívja meg. Műsor: 1. Szózat. 2. Megnyitóbeszédet mond Sroll Lajos a joghallgatók testületének elnöke. 3. «Vén költő az ifjú nemzedéknek.» Csengey Gusztávtól. Szavalja Gömöri K. Nándor, ev. theol. akad. hallgató. 4. Kossuth-induló. Előadja a koll. főgimnázium énekkara Borsody K. tanár vezetésével. 5. Ünnepi beszéd. Tartja Misecska Bernát, az ev. theol. akad. hallgatók testületének elnöke. 6. «Tépett trikolor.» Marencsin Zoltántól. Szavalja Tahy Béla joghallgató. 7. F. David: «Erin-

végállomását, mint a Jónás prófétáét. (Az ő emlékét ugyanis különös-élénken őrzik a pataki hagyományok. Hosszú ideig *Cethal* nevet viselt az anyaiskola egyik magánzárkájá, mert egy Jónás nevű diák szórakozott benne először.) Mások csökönyös fenyegetésekkel igyekeztek kedvemet szegni. Ha *szűk* nekem Macedónia (mint világhódító Nagy Sándornak), egy cseppel se lesznek tágasabbak az angol kazamáták (mint szegény internált honfitársaimnak). Akadtak azonban szép számmal, akik magas förtöktől támogatott küldetésem sikerében feltétlenül bíztak. Ezek a legmesszebbmenő bizalommal kerestek fel százféle megbízatással. Egyik lelkekre kötötte, hogy ha török-szakad, látogassam meg Kanadában uraskodó rokonait (nem mondtam, hogy *messzemenő* a bizalom?)! Másik, palástom szentségére kér: adjak neki hírt, hogy hányadik urával éli már világát hitvestársa, akitől ha házasság-bontó törvények nem is, de a tenger föltétlenül elválasztja — ágytól is, asztaltól is. Satöbbi, satöbbi... Valóban megható volt egyik szeretett tanárom gondoskodása, aki semmiképen nem akart nekiengedni a kockázatos útnak. (Ellenben a béke utolsó nyarán minden követ hajlandó volt megmozdítani, hogy Genfben kijuttasson.) Ez, mikor már látta, hogy elhatározásom minden idekötő szeretetemenél erősebb, a szer-

nerung». Quintett. Előadják Szivák Emil, Bús János, Gömöri K. Nándor, Marencsin Zoltán, Weisz Vilmos ev. theol. akad. hallgatók. 8. «Vén cigány.» Farkas Imrétől. Szavalja Oszvald Dániel főgimn. VIII. o. tan. 9. Himnusz. A szokásos külön meghívókat ez alkalommal mellőzik.

Új főjegyző. Bujanovics Gyula főispán dr. *Bánó* Dezső várm. aljegyzőt *tiszteleti főjegyzővé* nevezte ki.

Kinevezés. A pénzügyminiszter dr. *Werther* Henriket az eperjesi pénzügyigazgatóságához adóügyi biztossá nevezte ki.

Játékelőadás. Az Angolkisasszonyok «Sancta Maria»-intézetének felső leány- és kereskedelmi iskolája március 16-ikán este 6 órakor hadi jótékonycélú játékelőadást rendez.

Házasság. *Szántó* Zsigmond eperjesi vállalkozó két leánya, Ilus és Alice egy napon, e hó 4-ikén mentek férjhez Budapesten. Ilusnak *Fried* Sándor mérnök, Alice-nak *Bátori* Oszkár vállalkozó esküdött örök hűséget.

Eljegyzések. Minden külön értesítés helyett tudatjuk a közönséggel, hogy *Hajdu* Gyula ev. táborigazgató és *Reisinger* Iduska a napokban jegyet váltottak.

Frechtmann József eljegyezte *Korányi* Margitát Kisszebenből.

Miniszeri köszönet. A vall.- és közokt.-ü. miniszter az Első Eperjesi Szegénygyermekeket Felruházó Asztaltársaságnak azon nagylelkű hazafias áldozatkészségeért, mely szerint karácsony táján 60 szegénysorsú gyermeket 4000 korona értékű ruhaneművel ajándékozott meg, *Gregor* Endre elnöknek, valamint az asztaltársaságnak meleghangú iratban őszinte elismerését és köszönetét nyilvánította.

Új könyv jelent meg dr. *Haász* Béla Miklós tollából «Törzsorvosné» címen. Két nagyobb novellát tartalmaz: a «Törzsorvosné» és «Két könnyecsepp» címűt. A könyv ára 3 korona. Megrendelhető a szerzőnél Eperjesen.

Besorozott III-ad éves tanítójelöltek befejező tanfolyama. A hadvezetőség az 1899-ik évben született, népfölkelésre kötelezett és a legutóbbi katonai bemutató-szemlén katonai szolgálatra alkalmasnak talált középiskolai tanulóknak nézve, akik a folyó 1916—1917-ik iskolai évben a tanítóképző-intézet utolsó előtti évfolyamát látogatják, a katonai szolgálatra való bevonulás napját folyó 1917. évi már-

vezetem kétes ellenálló erejét kezdte feszegetni. Tudta, hogy gyenge gyomrú ember vagyok (Jobban mondva: tudta, hogy gyomromnak vannak némely *gyengeségei*, — a magyar konyha remekei irányában!) Hogy fogja kibírni az idegen kosztot! Óh, — jegyeztem meg szolgálatkészen — ez irányban is a legkielégítőbb tájékoztatásokat szereztem. És idéztem a meghívólevél egy részletét, amely szerint a magyarnak maradt esperesi családnál lennék ellátáson. No akkor mehet — hagyta rám professzorom. — Azok még töltött káposztát is főznek. Azért pedig én talán még Amerikánál messzebbre is elmennék!

De sajnos, nem juthattam el Amerikába sem. Kineveztetésem régesrég megjött. Azonban a Wilson nyakaszegett béketörökvései után, kimenetelem minden lehetőségét tönkretette a bűvárhajó-harc.

Miután kineveztetésem kötelezettsége alól gróf Dégenfeld úr ökegyelmessége «a kedvezőtlen körülményekre való tekintettel» felmentett — helyzetem változatlan.

*
... Így jártam én meg — Amerikával.

Meggyászó, 1917. febr. 28.

□□□

cius hó 10-ike helyett 1917-ik évi április hó 18-ikában állapította meg avégből, hogy ezen tanulók bevonulásuk előtt még az utolsó évfolyam vizsgálatára is előkészülhessenek, a vizsgát letehessek és a tanítói oklevelet megszerezhessek. Ezen tanulók tanulmányainak befejezésére a tanfőtintézetnél a fentiek szerint szervezett előkészítő tanfolyam szolgál.

Fehér-kabaré. A sárosmegyei hadiárva és hőseink özvegyeinek segélyezésére *hétfőn*, március 12-ikén nagy fehér kabaré-előadás lesz az «Olympia»-fényjátékházban. A kabaré műsora a következő: 1. Nyitány. Előadja a kassai cs. és kir. katonazenekar. 2. Prológ. Elmondja Kiszely Erzsike úrleány. 3. Dal az orosz hadifogságból. Scenirozott énekes jelenet zongorakísérettel. Éneklő Kelemen Lajos honvédtüzér-főhadnagy. 4. Sorozás. Gábor Andor tréfája. Előadják Koch Samu honvédtüzér-hadnagy, Pikler Lajos cs. és kir. 66. gyalogezredbeli hadnagy, Marosi, Steiner, Király, Sponer honvédtüzér-önkéntesek. 5. «Majd a legutolsó éjszakán.» Énekes magánjelenet cigányzenekari kísérettel. Éneklő Kelemen Lajos főhadnagy. 6. Az ágyú. Emőd Tamás egyfelvonásos dramolettje. Előadják Hrosz Nándor honvédtüzér-főhadnagy Kelemen Lajos főhadnagy és Pap Kálmán honvédtüzér-hadnagy. 7. «Zokogva sír az ősi szél.» Scenirozott énekes jelenet zongorakísérettel. Előadják Balpataky Eszter úrleány és Kelemen Lajos főhadnagy. 8. Kiképzés. Gábor Andor humoros magánjelenete. Előadja Marosi Imre honvédtüzérönkéntes és a kiképzendő újoncanyag. 9. A kassai cs. és kir. zenekar zárójátéka. A darabban előforduló zongorakíséreteket Hering Zoltán honvédtüzér-főhadnagy szolgáltatja.

Felhívás. A m. kir. honvédelmi miniszter 950/eln. 20/b. 1917. számú rendelete folytán a rendőrkapitány felhívja az eperjesi lakosokat, hogy azok, akik a hadicélokra beszolgáltatandó fém tárgyakat még mindeztideig nem szolgáltatták be, azokat legkésőbb f. é. március 25-ikéig a fémbevértőnél, *Ujvári* Béla vaskereskedőnél (Szébeni-út 6. szám alatt) saját jól felfogott érdekükben, szigorú büntetés kikerülése végett, okvetlenül beadni sziveskedjenek, aki azok értékét nyomban kifizeti.

Köszönetnyilvánítás. A Kollégium konviktusa részére újabban a következők küldtek be adományt: dr. Maléter István koll. igazgató 200 kor., Sárosvármegyei Takarékpénztár 150 kor., Eperjesi Takarékpénztár 100 kor., Villamvilágítási Részvénytársaság 50 kor., Friedländer Gyula 20 kor., Szántó Mihály (Széchenyi-utca) 20 kor., Bielek Zoltán (Nagysáros) 10 kor., Oberländer Károly 10 kor., dr. Rosenberg Teofil 10 kor., dr. Rosenthal Adolf 10 kor. A nemes-szívű adakozóknak ezúton halás köszönetet mond *az intézet vezetője*.

Ingyen tankönyvek adományozása. Az Eperjesi Széchenyi-kör a batorhegyi, kis-kurimai és a regettői g. kath. elemi iskolák részére ingyen tankönyveket adományozott.

A Sárosvármegyei Takarékpénztár r.-t. 50, azaz ötven korona adományt juttatott a «Szent Antal kenyere» céljaira, mely nagylelkű adományáért leghálásabb köszönetét fejezi ki *az elnökség*.

Állásról való lemondás. *Babocsay* Gizella eperjesi áll. tanítónőképző-int. nevelőnő, okleveles tanítónőképző-int. tanárnő, a tanítónőképző-int. nevelőnői állásáról lemondott.

Fix gyorsfőző száraz spirituszéggel a *Luchs*-vasúzetben.

Elvesztett. *Öhlschlager* Ilona márc. 7-ikén elvesztette pénztárcáját 135 koronával.

Templomrablás. Az orth. izr. templomban márc. 8-ikán éjjel, éppen purim ünnepén, ismeretlen tettesek feltörték a perselyt és körülbelül 120 koronát loptak el.

Halálozás. Öbártfai áll. el. isk. után, f. é. február 11-én.

Engedélyezés niszter a tótraszlavice közügyességi eszközök 60 fill.-t engedélyezte.

Tanítók özvegyei. *Karaffa* Sándor katonai tanító a háborúban özvegyei és árvái küldött be a vm. k. tanítványainak gyűjtőtanfelügyelőség, saját után, az eddigi alapadományok mellett NÉPTANÍTÓK LAPJA SZERELÉSÉRE.

Felekezeti iskolák tanítónői beosztás. miniszter rendes áll. e. *Jakab* Sarolta, Nagyokl. tanítónőket és tartamára, illetőleg tevékenységük sorrendjében rabóczi róm. kath. el. isk. tanítók helyettesítésére.

Sárosvármegyei árvái javára. *Desse* isk. tanító 60 koronát felügyelőséghez, mint *gyéneke* tanítók özvegyeinek összegét, melyből 10 nevezni nem akaró. A kir. tanfelügyelőség tárbá helyezte el, mely után beérkező összeg s az ekként egybegyűjtött adományok.

Adományok. *Ob* megváltás címen *Sch* alkalmából az Első Eperjesi Kollégium Felruházó Asztaltársaság adományozott.

Az eperjesi Izr. N. *Kun* Sándorné 25 korona, *József*, eljegyzése alkalmából adományozott.

Helyettesítési d miniszter *Lehoczky* E. h. ev. iskolai tanítónő levő tanítót helyettesíti 30-ikáig terjedő időre havi 50 korona háborús adománnyal.

A kisszebeni plébánia Ezen kiváló műemleket nem s a délnyugati kápolna csigalépcsőnek a tetőzetét 23—24-ike közti éjjel leégett város részéről már felépítési munkák a leégett részek mielőbbi helyreállítására. A torony tetőzetének felépítésére, arra, hogy a torony felfüggesztésével, valamivel hosszabb ideig állhasson, meg kell venni, míg a kápolna tetőzetének befedése pár nap munkájában van. Ez utóbbi munkák elvégzésére vasbádoggal lesznek szükségesek. A torony felépítéséről — akár ideiglenes — meg kell határozni a határo-

A budapesti «O idejének sikere egy kiváló művészi fűződik, «A rejtélyes szerepét a legkiválóbb a *Williams* Kathlyn alakította. A film O. F. F. után készült és az új drámák gyöngye. A film tényleg kiváló, az adományszáma. Bemutatásra sárnap.

Halálozás. Özv. *Telegdyne Bogdánffy* Anna bártfai áll. el. isk. tanítónő, hosszas betegsége után, f. é. február havában Budapesten elhunyt.

Engedélyezés. A vall.- és közokt.-ü. miniszter a tótraszlaviczai áll. el. iskolánál szükséges kezűgyességi eszközök beszerzésére 440 kor. 60 fill.-t engedélyezett az iskola pénztára terhére.

Tanítók özvegyei és árvái javára. *Karaffa* Sándor kötelepi g. kath. elemi isk. tanító a háborúban elesett magyar tanítók özvegyei és árvái alapja javára 10 koronát küldött be a vm. kir. tanfelügyelőséghez, mint tanítványainak gyűjtését. Az összeget a kir. tanfelügyelőség saját jegyzékébe való bevezetés után, az eddigi alaphoz leendő csatolás végett a NÉPTANÍTÓK LAPJA szerkesztőségéhez továbbította.

Felekezeti iskolákhoz való újabb tanítónői beosztások. A vall.- és közokt.-ü. miniszter rendes áll. el. isk. tanítónőkké kinevezte *Jakab* Sarolta, *Nagy* Irén és *Dobrovocsky* Anna okl. tanítónőket és beosztotta őket a háború tartamára, illetőleg további intézkedésig, megnevezésük sorrendjében a lászkai, olysói és a rabóczi róm. kath. el. iskolákhoz, a hadban levő tanítók helyettesítésére.

Sárosvármegyei tanítók özvegyei és árvái javára. *Deszatkák* János zborói áll. el. isk. tanító 60 koronát küldött a vm. kir. tanfelügyelőséghez, mint a háborúban elesett *megyénkbeli* tanítók özvegyei és árvái részére szánt összeget, melyből 10 korona egy magát megnevezni nem akaró köztisztviselő adományára. A kir. tanfelügyelőség az összeget takarékpénztárba helyezte el, melyhez a hasonló célból ezután beérkező összegek is csatoltnak fognak, s az ekként egybegyűlő pénz a háború lezajlása után fog szétosztatni.

Adományok. *Oberländer* Károly koszorú-megváltás címen *Schroepfer* Antal elhunyt alkalmából az Első Eperjesi Szegénygyermekeket Felruházó Asztaltársaságnak 15 koronát adományozott.

Az eperjesi Izs. Nőegylet népkonyhájának *Kun* Sándorné 25 koronát, valamint *Frechtmann* József, eljegyzése alkalmából, 10 koronát adományozott.

Helyettesítési díj. A vall.- és közokt.-ü. miniszter *Lehocsky* Elza tapolyhanusfalvi ág. h. ev. iskolai tanítónő részére, aki a hadban levő tanítót helyettesíti, a f. évi június hó 30-ikáig terjedő időre havi 60 korona díjat és havi 50 korona háborús segélyt engedélyezett.

A kissebenedi plébániatemplom tornya. Ezen kiváló műemleket képező templom tornyának s a délnyugati kápolnának és a szomszédos csigalépcsőnek a tetőzete tudvalevőleg február 23—24-ike közti éjjel leégett. Az intézkedések a város részéről már folyamatban vannak, hogy a leégett részek mielőbb tető alá kerüljenek. A torony tetőzetének helyreállítása, tekintettel arra, hogy a torony falépcsőzete is teljesen leégett, valamivel hosszabb időt fog igénybe venni, míg a kápolna- és csigalépcső tornyocská befedése pár nap múlva készen lesz s máris munkában van. Ez utóbbiak erős horganyozott vasbádoggal lesznek fedve az eredeti tervek szerint. A toronynak nagyobb nehézségekkel jár — akár ideiglenes — betetőzésére vonatkozólag még külön határozatot fog hozni a város.

A budapesti «Omnia»-mozgónak ezidei sikere egy kiváló amerikai Selig-filmhez fűződik, «*Rejtelmes sziget*»-hez, melynek főszerepét a legkiválóbb amerikai művész, Miss Williams Kathlyn alakítja. Itt említjük meg, hogy a film O. F. Felow világhírű regénye után készült és az újabb kikerült dsungeldrámák gyöngye. A filmet természetesen, tekintettel kiválóságára, az eperjesi «*Uránia*» vette műsorára. Bemutatásra kerül *szombaton és vasárnap*.

Adóügyi tanfolyam Kassán. A kassai keresk. és iparkamara elhatározta, hogy az új adók életbeléptetése alkalmából az érdekelteknek megfelelő tájékoztatása és felvilágosítása érdekében Kassán március hó második felében adóügyi tanfolyamot rendez s felhívja azokat, akik a tanfolyamon résztvenni kívánnak, hogy e szándékukat a kamaránál mielőbb bejelentésük.

Árdrágítók bűnhődése. *Saly* Győző főkapitány *Weisz* Mór cipészt 300 korona pénzbírsággal sújtotta azért, mert egy pár cipő talpalásáért s fejeléseért 50 koronát s egy pár cipő talpalásáért 40 koronát számított, holott a szakértők jóval alacsonyabban értékelték a végzett munkát. — *Oravec* Gyuláné, eperjesi kereskedőt 200 korona pénzbírsággal sújtotta azért, mert «*Maggi*»-t 3 kor. helyett 5 koronáért adott el.

Záróra-áthágás. A rendőrkapitány *Poláček* Albertné kőműves-utcai korcsmárosnét, mert korcsmáját még este 9 órakor is nyitva tartotta, 30 korona pénzbírsággal sújtotta s elrendelte, hogy május 1-jéig esti 6 órakor zárjon.

Léprekerült szédelgő. *Geschwindt* Jakab Leib rosokoványi illetőségű, notórius szédelgő erdélyi menekültnek adta ki magát s ezen címen kért a közönségtől segélyeket. A rendőrség e hó 7-ikén Eperjesen elfogta.

Lóhús-kimérés. Életrevaló eszmét valósít meg jövő héten a városi hatóság. A vágóhídon jövő héttől kezdve lovat fognak vágni. Az első percben a közönség talán idegenkedéssel fogja fogadni a lóhús élvezetét. De ha meggondoljuk azt, hogy nagyvárosokban még békeidőben is állandóan éltek lóhússal, melynek tápértéke nagyobb a marha-, sertés-, borjúhúsénál (ezeknek kg.-jában 20—18 gr. fehérje, míg a lóhúsban 22 gr. fehérje van) — reméljük, hamarosan meg fog barátkozni a gondolattal.

Az amerikai konfliktus alkalmával rendkívül érdekes cikkben ismerteti A HADSEREG az Északamerikai Egyesült-Államok szárazföldi és tengeri haderejét, gyönyörűen méltatja a legkiválóbb magyar hadvezérnek, Szurmay altábornagynak működését, bemutatja az új honvédelmi miniszternek, a 80 éves Galgóczy tábornagynak és az elhunyt Haus főtenernagynak arcképét. Rendkívül érdekesek a Szibériából érkezett képek: hadifogoly tisztjeinkről, valamint számos gyönyörű harctéri fölvételei.

Milyen fémtárgyakat kell beszolgáltatni? A közönség még mindig nincs kellőképpen tájékozva aziránt, hogy milyen fémtárgyak esnek rekvirálás alá. Útmutatásul itt közöljük, hogy milyen fémtárgyak szolgáltatandók be. *Magánosok beszolgáltatni tartoznak:* nikkelt fűzőedényeket, sárgaréz mozsarakat, mozsártörőket, gyertyatartókat, vasalókat, tálkákat, féllilós és ennél nagyobb sárgaréz-súlyokat, sárgaréz habverőüstöket, vörösréz-fürdőkádat, fürdőkályhahengereket, vörösréz-mosóüstöket és tűzhelyüstöket; továbbá be kell szolgáltatni: sülyeszthető és betolható tűzhelyüstöket, kályhaelőteteket, parázstartókat, gyümölcsbefőző- (lekvár-) üstöket vörösrézből vagy sárgarézből, ónból készült korsókat, ürmértékeket, tálakat, tányérokat, tálkákat, fedőket, kanalakat és egyéb háztartásbeli tárgyakat, amelyek akár ónból vagy óntözetből készülnek. *Kereskedők és iparosok üzleteiből be kell szolgáltatni* ugyanezen tárgyakat, valamint két milliméternél vastagabb sárga- és vörösréz-lemezeket, sodronyokat, csöveket, sárgaréz ajtókilincseket, kulcs-címekeket, söntéstálkákat, ócska sárga- és vörösrézforgácsot, minden fémből, kivéve alumíniumot, mindennemű leszerelt fémtárgyakat, úgy sárgaréz-csapokat, kútszerelvényeket, ónból és ólomból készült cikkeket, valamint eredeti tömböket, ónt és óntözeteket, gyertyaformákat, söntéslapokat, orgonásipokat, szifonfejeket, betűfémekeket, horgany, alumínium stb. tárgyakat.

KÖZGAZDASÁG.

Aktuális közgazdasági és pénzügyi hírek.

Tömve szénnel a német bányák. Nem bírják szállítani, nincs elég vasúti kocsi. Már arra is utalnak, hogy hiszen a porosz szén nem nyomja le az osztrák—morva szén árát. Tán csak nem itt a hiba? A hadügyminisztérium központi szállításvezetőségétől, a Zentraltransportleitung-ről csak nem tételezik föl, hogy az osztrák—morva szén árának a fenntartása kedvéért nem engedne ki kocsikat a porosz szén behozatalára. Ebbe már a poroszok is beleszólhatnak. Meg azután rég elmúltak azok az idők, amikor a hadügyminisztérium csak azért ellenezte pl., hogy a borsá—kirlibabai, meg a borgó—besztercze—dornavatrai vasutakat a magunk pénzén építsük ki, mert akkor a bukovinai forgalom nyugatra, nem a leMBER—krakói kerülőn át, hanem Budapesten és a magyar vasutak forgalmának gyarapításával ment volna. Most azután aki másnak vermet ás, maga esik bele — régi magyar közmondás szerint, hadiköltségen kellett megépíteni a vonalakat: annyira égetően szükségesnek bizonyultak a háborúban. Így ne járjanak a szénnel is. Hogyan is lenne, ha a magunk bányászata foglalná el majd a künnrekesztett porosz szén helyét; mert hiszen minőség dolgában az osztrák szén úgyse pótolhatja a poroszt, és ha már silányabbal kell beérni, akkor jó lesz a hazai szén is.

Sörgyártásra ezer vagon árpa ment az osztrák sörgyáraknak. Úgy látszik tehát, nem kell azon aggódnunk, hogy takarmányozásra nem volna elég az árpánk. Pedig az oláh zsákmanyt még nem hozhattuk fel. Szünetel a hajózás, a vasút meg kell a katonaságnak. S ha mégis telik szemestermékünkéből sört főzünk, akkor semmiesetre se lesz valami nagy veszedelem a kukoricaliszt ránkparancsolásából se. Legfeljebb majd pompás málnának sütjük föl és puliszkának főzzük meg; erdélyrészi testvéreink szerint mindkettő valóságos inycenfatat s, megtakarítjuk vele a megfelelő mennyiségű gabonakészletet akár kenyérnek, akár tészának.

Itthon termelünk alumíniumot. Rotschildék bankja, a M. Ált. Hitelbank meg a berlini Bleichröder-bankház a Korniss Károly bihari és kolozsmegyei bauxit-bányáiból egyelőre nyers alumíniumérc előállítására hárommillió kor. alaptőkéjű részvénytársaságot alapított. Igaz, hogy Rotschildék és Bleichröderék révén így is külföldre megyen a jövedelem, de legalább itthon marad az ércé kiolvasztás munkadíja. S ha azután a nyers ércet is, mint a részvénytársaság tervezi, majd itthon dolgozzák föl kész gyártmányokká, akkor ez az új iparág is itthon fogja a nemzeti jövedelmet szaporítani.

Csontból műbort csinálnak Győrött állítólag teljes sikerrel s a bőr mostani árának tizedrészéért. Csak azután úgy ne járjunk vele, mint annyi más magyar elmeszüleménnyel. A gyufát is Irinyi találta fel s mi mégis osztrák kézre engedték összes gyufagyárainkat s fizetjük nekik a százpercentes nyereségeket. A Duna-gőzhajózási társaságot is Széchenyi alapította, de ez is Bécsből dirigálja a magyar közgazdaság legfőbb érdekeit. A kocsi, szekér is a komáromvármegyei Kocs községből származik, mégis csupa bécsi kocsi szerepelt a koronázáskor. — Vasúti törvényünket is Baross alkotta meg úgy, hogy 8000 km. államvasúti hálózatunk mellett 12,000 km. épült magánvállalkozáskép; sajnos, ez is külföldi pénzen, amely most 10%-nál is többet kamatozik. Szomorú vigasz, hogy másutt sincs másképp; a bűvárhajó is francia találmány, mégis őket segít most leverni német kézben; a repülőgépből hulló acélnyilakra is rávészte a német, hogy francia találmány, német készítmény. De legalább egyszer már ezen a más kárán tanulna a magyar!

Nagy szárazság Argentínában a termést egészen tönkretette, úgy hogy innen ugyan nem lát az ántánt egy szem gabonát se. Igaz ugyan, hogy elhozni se tudná a német bűvárhajóharc miatt, de hát így aztán kettős a veszedelme, ha elhozni se bírja, meg nincs is mit elhozni. Sz. L.

Felelős szerkesztő: **Dvortsák Győző.**
Kiadótulajdonosok: **Koós Ernő és Frigyes.**

NYILTTÉR.

Mindazok, akik felejthetetlen férjem elhúnyta alkalmából személyesen, testületileg, vagy írásban kerestek fel szíves részvétükkel és drága halottunkat utolsó útjára kísérték, fogadják az összes gyászolóknak nevében is mélyen érzett köszönetemet.

Eperjes, 1917. március 6.

Özv. Schroeffer Antalné.

Nyírfarúd, nyirtüzifa, nyárműfa és nyártüzifa eladása tővön.

A báró Ghillány Imre úr öngyméltóságának Sárosvármegyében fekvő miklós-vágási határbeli erdőiben, és pedig:

I. Cserveni dőlek,

II. Branki,

III. Bisztrapatak baloldali erdőrészeiteiben mintegy 10987 kat. holdon tővön álló, megközelítőleg 4360 darab nyírfarúdra, 5418 ürm³ vegyes nyirtüzifára, 211 m³ nyárműfára és 109 ürm³ vegyes nyártüzifára becsült faállomány nyilvános írásbeli versenytárgyalás útján eladás alá bocsájtatik.

A zárt írásbeli ajánlatok, melyekben a megajánlott vételár számmal és betűvel világosan kiirandó, alulírott címére küldendők be

f. évi március hó 25-ig,

ahol azok f. évi március hó 26-ikán fognak nyilvánosan felbontatni.

Az eladandó nyír- és nyárfaállomány kikiáltási ára 38,300 kor., azaz harmincezerháromszáz kor., melynek 10%-a bánatpénzként készpénzben vagy hadikölcsönkötvényekben az ajánlathoz csatolandó. Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

A részletes szerződési feltételek s a megejtett becsülésre vonatkozó kimutatás alulírottánál megszerezhetők.

Az eladásra kerülő nyír- és nyárfaállomány a kassa-oderbergi vasútnak Margitfalva állomásától 1 1/2 km.-re fekszik.

A faállományt megtekinteni kívánók forduljanak br. Ghillány Imre úr öngym. kelebéri gazdasági intézőjéhez (u. p. Margitfalva), ki megállapítandó időre a helyszínén a szükséges tájékoztatást megadja.

Öngyméltósága fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkező ajánlatok elfogadása fölött tetszése szerint határozzon.

Tótsóvár (Sárosvm.), 1917. évi március hó.

Nemes s. k.,
m. kir. főerdőtanácsos.

DR. PALÓCZ k. egészségügyi tanár ::
v. kórházi specialista orvos
Budapest, IV., Károly-körút 2. sz.

Sok évi óriási speciális praxisa folytán teljes biztonsággal felismeri és kigyógyítja úgy férfiaknál, mint nőknél a titkos és nemibetegségeket, valamint az azokból származó összes bajokat. Rendel hétköznapokon d. e. 10-12, d. u. 3-5 óráig. Ha személyesen lehetetlen volna megjelenni, válaszbelleges levélre szívesen ad **díjtalan** felvilágosítást afelől, hogy otthoni kúrával hogyan szabadulhat meg gyökeresen a bajától.

Jó házból való fiú
tanulónak

felvétetik **BERGMANN**
aranyműves és ékszerész cégnél, Eperjes.

Házvezetőnőt

keres idős házaspár.

Idősebb leányt vagy gyermektelen özvegyet. ✨ Jó fizetés, jó bánásmód biztosítva. Hosszabb időn át való alkalmazás esetén nagyobb összeg végkielégítés. ✨ Ajánlatokat lapunk kiadóhivatala „Családias” jelige alatt továbbít. :: ::

Jó házból való leány
**fogtechnikus-
tanulónak**
azonnal felvétetik.

Cím a
kiadó-
hiva-
talban

Hátasló

kitűnően belovagolva, hibátlan, gyönyörű állat, teljes felszereléssel együtt eladó. □□□

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Bérelne □ □
**szántóföldet,
kertet** Mahler Gyuláné
Eperjes, Galamb-utca 5.

Miért ültessünk
törpe (bokor-), pyramid
vagy spalir gyümölcsfákat?

Mert: kisebb helyen, könnyebb kezeléssel a legszebb gyümölcsöt évente rendszeren és biztosan elérjük.

Érdekes és tanulságos foglalkozás azoknak is, akik kerttel nem rendelkeznek, a cserépben való gyümölcsfatermelés!

Köszméte- és ribiszkefácskák és bokrok nagyfajta gyümölcscsel, díszfácskák, díszcserjék és különféle kuszónövények stb.

Legszebb nemes rózsák különféle alakban és színekben rendelhetők mostantól kezdve

MAUKS KÁLMÁN
kertészeti ügynökségénél
Eperjes, Szabani-út 2. (régli kaszárnya).

Eladó
Árok-utca 9. szám alatti
HÁZ.

Feltételek dr. Weiszer Emil ügyvédnél
(Eperjes, Fő utca 29) tudhatók meg.

Képviselők

nők is, kerestetnek
törvényesen védett :: velour
katonaképeink terjesztésére.

Nagy keresetre való kilátás! □

Német nyelven írott ajánlatok e címre kéretnek:
Erste Brünnner Porträtsvergrößerungs-Anstalt
Brünn, gr. Platz 6.

„Jótállás a biztos
eredményért.”

Törvé-
nyesen
védve.

Reitter Oszkár

nagybecskerekeli ny főkapitány
és fajbaromfitenyésztőnek nagy-
szerű találmánya a

„PATKÁNYIN”

patkányirtó-szer (nem mérge), mely
emberre és háziállatokra nem ártal-
mas és föllímul minden más irtószert.

1 doboz ára 3 K, mely ele-
gendő

körülbelül 60 patkány kiirtásához
Minden dobozhoz használati utasítás
van mellékelve. Ismertető prospek-
tust, melyben le van írva, hogy kü-
lönféle nagyságú gazdaságban hány
adag használandó, kérésre ingyen
küld a PATKÁNYIN-gyár egyedüli
elárúsítója, a Torontáli Agrárbank
Részv.-társaság Nagybecskereken.

VISZKETEGSÉGET

rüht, sömört legbiztosabban elmulasztja a
barna zsír. Kis tégely K 160,
nagy tégely K 300,
családi adag K 900, utasítással rendelhető
dr. Fleisch E. „Korona”-gyógvtárától. Győr

Hirdessünk

az Eperjesi
Lapokban!

EP

Előfizetési árak
Égész évre . . . 12
Félévre 6
Negyedévre . . . 3

Hirdetési díj: Egyhasáb-
petítor egyszeri hirdeté-
15 f. Közlemények sora 4

Már

Egy pillanatra
idők; újból itt va-
maink felett. A r-
most visszazáll h-
azt a formát, han-
adhat annak az ér-
szorosan lett azzá,
csak emlékünnepe
mely egy régen
folyvást új nyomat
azonban minden
melyben a honfisz-
valósításán küzd, a
ad a mult egy-egy
letűnt idők csak se

És mi, akik csak
a kornak, emelt fő-
öregedő idő lángs-
mert a mostani if-
hanem tettel, vére-
hatotta át a régm-
régli erkölcs és ér-

Hatvankilenc év
ifjúság megjelölte
nemzetünknek hal-
akar kikelni a felec-
ból; és hatvankile-
március idusától,
ismét lángoló szív
fegyvert ragad, ke-
és kész életével is-
ság, irigység, birv-

Egy régen kié-
nem kapott boldo-
mostan az ifjúság
az erkölcsi igazság
adni a végső győ-
eddig a homályba
félreismertek.

Ennek a honsze-
erejébe vetett hitne-
honmaradt ifjúság
között számmal is,
ünnepelte meg má-

Az ős Kollégium
sági ünnepen igen t-
városunk közönsége.

**CSEMEG
LEGJOB**